

ЗАВРШНА ИЗЈАВА

Уважене дисциплинске судије, замениче дисциплинског тужиоца, судија заступниче и остали:

На крају овог, како сам већ више пута истакао специфичног дисциплинског поступка, даћу своју **завршну изјаву**, у којој ћу се осврнути на ток поступка, са тежиштем на **чињенична и правна питања**, као и на свој **закључак са предлогом**.

У усменом излагању напоменуо сам да сам се још пре усвајања законских одредби о **дисциплинском поступку** и **дисциплинској одговорности** судија, начелно, или теоријски, противио овој врсти дисциплиновања, сматрајући да је примеренија "професионална" одговорност и да разлике нису само термилошке природе. Сада сам, после ове личне и "практичне обуке", још више при таквом начину размишљања. Нећу вас оптерећивати тиме, али морам да нагласим да реч "дисциплина", има своје изворно значење у речима: **стега, ред, послушност, навика на покорвање одређеном поретку**. Пошто се овај поступак искључиво односи на професионални део моје личности, одговорно изјављујем да **као судија**, не желим да радим под било каквом "стегом", не пристајем и никада нећу бити "послушан" и "покоран" било ком поретку, осим правном, Етичком кодексу и вредностима које сам бранио. То је била и моја, али и наша судијска заклетва. За разлику од поменутог, као судија, али **и приватно**, "ред" волим изнад свега, али не и да ме уведе у ред на овакав начин, јер у мом послу никада није било нереди. Овим не желим на било који начин да унапред доводим у питање, или омаловажим вашу будућу одлуку, какву год донесете. То је ваше законско овлашћење, али и обавеза.

Поводом проведеног доказног поступка, сматрам да дисциплински тужилац, на коме је сходном применом Законика о кривичном поступку, терет доказивања, ниједним јединим доказом, **није доказао да сам починио како основни, тако ни квалификовани облик дисциплинског прекршаја**, за који износи моју одговорност. За тако нешто, уверен сам, није било ни индиције.

У вези **основног облика, нема доказа** да сам било којом изјавом, одговором, или било чиме, како год то третирали, поступио "**супротно закону и Судском пословнику**". Нисам прекршио ниједну законску, нити подзаконску одредбу. У мојим радњама, господо судије, **нема противправности**.

Иако нисмо били у обавези, понудили смо вам доказе, од којих сте већину прихватили, који доказују, управо супротно тези тужиоца, да сам поступио на правно дозвољен и допуштен начин.

У односу на **први текст**, од укупно шест, сматрам да је из свега изведеног, очигледно да сам као судија у свему поступио према правним прописима и Етичком кодексу, о којима сам говорио, што је према истима била и моја дужност. На тај начин **штитио сам судијску независност, самосталност**, али и свој **професионални углед и интегритет**, као и **друге вредности**, у ситуацији када су најозбиљније јавно нападне (да сам као судија урадио нешто тајно и незаконито), а да се они који су "првоовлашћени", тиме и "првоодговорни", нису огласили. Ту пре свега мислим на подносиоца дисциплинске пријаве Александра Степановића, председника суда у којем радим, чија је законска обавеза тада као вршиоца исте функције, првенствено била да штити углед суда, судија и поверење јавности у судство. Наравно, када су

медији у питању, он то редовно чини преко портпарола, који искључиво поступа по његовим упутствима. И даље, после проведеног доказног поступка, не видим кога је у овој држави, а камоли шире, могло да узнемири то што је један **судија за медије изјавио да је поступио по закону и уобичајеној процедури**. Па ко ће то да каже, ако не судија, који је донео неку одлуку !? Ко је пре судије позван да то учини и како је то могло да наруши наведени углед судства и поверење јавности у судство ? Стварно не знам. Нисам рекао да сам поступио незаконито.

У **другом и трећем тексту**, очигледно је да сам као сваки грађанин ове земље, **користио своја уставна и законска правна средства**, против донетих одлука у управном поступку, или организационим стварима, како сам био поучен тим одлукама, које немају било какве везе са кривичним предметима у којима поступах. Ово, као што сам напоменуо, по мени, не само што не вређа углед судства и поверење јавности у судство, већ напротив тај углед и поверење јача, потврђујући да у том сегменту функционише правна држава.

У **преостала три текста**, више је него очигледно да сам само најкраће **потврдио информације** које су новинари већ имали да је захтев странке одбијен, уједно одбијајући да било шта коментаришем.

Поновиху да у било којем објављеном тексту нисам унапред рекао да ћу некога осудити, ослободити, да ми се неко допада или не допада, да има, или нема доказа за кривицу и сл., што би било **"супротно"** закону, пре свега члану 3. Законика о кривичном поступку.

Ако је било шта од тога мој професионални "грех", као што сам такође навео, ја онда, пред вама, немам одбрану.

Иако без основног, не може постојати ни **квалификован облик** дисциплинског прекршаја, само ћу најкраће поцртати оно што сматрам најбитнијим. Да би се нарушило нечије **поверење**, у овом случају **"јавности у судство"**, претходно питање је да ли је такво поверење уопште постојало и то у тренутку када сам новинарима дао информације поводом објављених новинских текстова, сматрајући да **та иста јавност има оправдан интерес да их сазна**. Као човек правосуђа, хоћу да верујем да је то поверење ипак постојало, али као човек који се труди да реално сагледава ствари, бојим се да смо на терену само једне обориве претпоставке и да сам достављеним коментарима грађана са друштвених мрежа, које сте извели као доказ, управо показао супротно - да **апсолутног, па можда чак ни већинског, поверења јавности у наше судство нема**. Питам све присутне, може ли се нарушити неко релативно, или прецизније речено апстрактно "поверење", или оно, мора бити конкретно и као такво доказано ? У кривичној материји, слично овоме, постоје кривична дела, чији је саставни део бића "опасност". Нема кривице ако се она не докаже и то као конкретна опасност. Апстрактна, није довољна. Ово, преведите на терен "поверења" и мислим да ће свима бити јасно о чему говорим. Наравно да нисмо хтели да предложемо било шта од доказа у том смислу, као нпр. неке графиконе, анкете грађана, јавне сервисне и друге информације и сл., јер се ради чак и о општепознатим чињеницама, које се не доказују (сходно члану 83. Законика о кривичном поступку). Поред тога, на нама није био терет доказивања, а сматрам да ни тужилац, на коме јесте, није понудио валидне доказе у "contra" смеру. Оне које је понудио, ви сте, уважене судије, с пуним правом одбили.

Следствено претходном, сматрам и да није доказано да сам било чиме нарушио углед **"судства"**, већ да сам исти, као судија штитио, како закон налаже "у

свакој прилици" и поменути Етички кодекс, или као што се, на жалост испоставило и у "неприлици". Моја судијска дужност је била да у таквој прилици, или неприлици, одржим поверење у своју независност и непристрасност.

Такође, истичем да смо од почетка јасно показали намеру да не желимо да на било који начин успоравамо и отежавамо овај **поступак**, већ напротив, да желимо да се исти што пре оконча. Само ћу вас подсетити, да смо се **упустили у ток расправе** иако мој **заступник** уопште није био позван на прво рочиште, нити су му достављени материјали, још из претходне фазе, иако сте нам, сасвим коректно, оставили времена да се предомислимо. Морам да признам да након што смо још једном погледали пуномоћје које сам сачинио, нисмо увидели непрецизности, или било шта што би оправдало такво поступање, али смо се, после вашег изнетог става, договорили да више нећемо отворати то питање. Од већине **доказних предлога смо одустали**, између осталог и због тога што смо увидели да немамо од чега да се бранимо. И поводом овог поступка пред вама, "дисциплинског" (!), у последњих пар недеља, изашли су најновији новински текстови и бројни нови коментари грађана, тј. јавности, које имам код себе. Иако су у 90% случајева на нашој страни, ни њих не предлажемо као доказ због изнетих разлога. Искористићу прилику да се и овога пута, свима њима, али и другима, посебно онима који прате овај поступак у овој просторији, захвалим на разумевању и подршци. С друге стране, разумем и оне који "ћуте", пролазе погнуте главе и чекају да дођу по њих. Разумем и не замерам.

У **правном** делу, већ сам указао на апсолутно **непостојање диспозиције**, или **конкретне правне норме** која би регулисала шта је у мом понашању, чак и да је све онако како је описано предлогом тужиоца, **"супротно"** закону и наведеном пословнику. Ако ми неко помогне да то схватим, ево, ја ћу и сада, макар у овој завршној изјави, признати своју одговорност ! Не знам шта је то што сам хтео, имао намеру, или сам макар пристао, а да је супротно закону ? Где то пише ? **Нечије изричито овлашћење, није и "развлашћење" свих осталих**, а нарочито не у ово време и у друштву које прокламује највише демократске вредности, у оквиру којих нарочито **слободу говора и изражавања, слободу медија, слободу мишљења** и друге, које сам детаљно изнео у усменом излагању, позивајући се на законске, уставне и друге одредбе домаћег, али и међународног права. Зато сматрам да се овде тражи моја "претпостављена одговорност", због чега и овај поступак доживљавам као наставак класичног "мобинг пакета" према мени.

Када би био мање формалан, скоро да би могао да кажем да су у овој земљи **сви овлашћени да јавно тумаче, па и коментаришу, судијске одлуке. Само то никако и нипошто не смеју њихови доносиоци, судије !** Таквих примера је било раније и у другим земљама. Навешћу као један од њих давнашњи случај једног бившег немачког министра правде, који је јавно коментарисао једну конкретну судску одлуку, кога су после тога јавно критиковали, запитавши где је прочитао да је и то у опису његових уставних и законских овлашћења. Наравно да тога није било, па је тај министар, као мудар човек, схватио да је, спортски речено добио "жути картон" и више није коментарисао. Такође би, на исти начин, могао да кажем да је овде нарочито у последње време, некако постало уобичајено да поједини највиши представници једне "извансудске" гране власти, поводом неког конкретног догађаја, јавно **најављују** да ће нпр. неко бити ухапшен (чак поименце), процесуиран и најстроже кажњен ! Слажем се да то може имати генерално превентивну улогу. Можда је и политички оправдано, али сам сигуран да није легално. Са практичног аспекта није ни тактично. Напротив, штетно је за истрагу, а поготово предистражни поступак. Неки су након тако датих изјава, одлучили да се и даље скривају (што смо имали прилике да чујемо касније у неким поступцима), а некима се губи сваки траг.

Ако је неко истовремено **полицајац, тужилац и судија**, чему онда остали поменути ? Не прејудуцира ли се поменути поступак, већ унапред исход судског поступка ? Ако ће неко сасвим извесно бити "најстроже кажњен" (нпр. ко самоиницијативно учествује у иностраним ратовима), није ли суд ту само да на крају "параде", одмери казну, али строго ? Где је ту члан 3. Законика о кривичном поступку и презумпција невиности, или то није "коментар супротан закону" ?! Али зато, према ставу дисциплинског тужиоца, моји наводни коментари јесу ! Можда је све то историјски посматрано, имало смисла, или своје оправдање у далеком 17. веку, када је чувени француски владар Луј XIV, узвикнуо: "**Држава, то сам ја**" ! Неки историчари кажу да су му то приписали политички неистомишљеници, али у сваком случају, данас у 21. веку, дакле четири века касније, после свега што се дешавало у свету, али и код нас, веровао сам да смо као друштво "добацили" бар до тога, да ако већ не може више, можемо да кажемо: "**Држава то сам ја, али су помало и други**"! Изгада да, на жалост, нисам био у праву и да је и ова мисао далеко.

Верујем да ће доћи време када ће се претходно увидети и да ће неки, неком другом правосуђу, али и јавности, морати макар да објасне зашто су чинили то што су чинили. До тада и за разлику, ја сам **већ сада** позван и ево ме пред вама и "очима јавности", због изјава које по поступке које још увек водим, или шире посматрано - судство, није имало, ама баш никаквих, штетних последица.

Још увек не желим да верујем, мада се све више, сада и гласно питам, да ли је све ово, подразумевам и овај поступак, само нечији лични интерес, иако овде нема места за лично. Можда је само директна последица другачијег поимања функција које обављамо и које никако нису приватне. Или је у питању нешто треће. Ако би тако било, сматрам да смо сви овде злоупотребљени, али највише правосуђе.

Мени, дисциплинске судије, не преостаје ништа друго, него да овде пред вама, **заложим оно што ми је једино и последње преостало у правосуђу, своју судијску функцију**, која у себи носи две деценије рада, од укупно двадесет и три године радног стажа досадашње каријере (о чему говори мој лични лист), посвећеност која често није знала да разграничи професионално од приватног, на жалост, само на штету приватног, око четири хиљаде завршених кривичних предмета у свим материјама и надлежностима, пре него сам се обрео у Устаничкој улици, или медијски познатије "Специјалном суду", где сам за последњих осам година пресудом, или мериторно, завршио поступке у односу на преко сто окривљених лица. Не говорим о броју предмета, који је у "посебној надлежности" знатно мањи (али не и по обиму), јер по правилу судимо организованим криминалним групама (само у једном предмету имао сам педесеттroje окривљених, што је за сада рекорд). Залажем их за **истину и правду, поменуте вредности** које сам бранио, пре свих **судијску независност и самосталност**, а сада пред вама и **слободу мишљења, говора и изражавања, слободу медија** и надам се, **ново и боље правосуђе**. Ова функција је заиста минорна у односу на све побројане вредности. У мени је, тако осећам и то је мој утисак, овим "дисциплинским прогоном", да не кажем нешто друго, сагорела у мери до непрепознатљивог. Осећам да више немам шта да изгубим, да ово одавно није правосуђе какво желим и да, осим ако ме нешто не демантује, већ сада могу да изјавим: "**Држава, то су други**" ! Сигуран сам да ћете на прави начин разумети ове моје речи и да је оваквом правосуђу, да би се кренуло напред, или са "мртве тачке", можда и требао један овакав поступак. За то су, ево признајем, заслужни они који су исто иницирали. Уједно, то је био разлог зашто нисам хтео да било шта прихватим, или потом, одустанем. Већ сам напоменуо, да су наведени Етички кодекс, уз поменута законска начела и принципи, мој **начин живота**. Тако ће остати.

На крају, на вама је дисциплинско веће, да донесете једну **одлуку** која није нимало лака. За такву одлуку, како ми практичари кажемо, а научили смо још из приправничких, а можда и из волонтерских дана, као у мом случају, не постоји "пелцер". Та одлука ће, без обзира што је само у форми решења, као прва у историји домаћег правосуђа, бити преседан. Она ће, у много чему, бити пример за будућност, јер ће, надам се, дати одговор на важна **питања**: да ли су у овој држави судије као носиоци јавне функције, овлашћени да било шта изјаве за медије, или макар да одговоре на питања новинара када им се ови обрате, при том, неупштајући се детаљније у конкретно поступање, поготово у ситуацији када јавност неспорно има оправдан интерес да сазна о чему се ради; ако јесу под којим условима, а нарочито све ово када између судија (односи се и на остале запослене у суду) и оних који су "првоовлашћени" постоје опречни ставови, размишљања, можда чак и интереси (не сме се искључити ни могућност да тај напад, због неког од наведених разлога, може бити генерисан управо изнутра); има ли у овом друштву реално слободе медија, мишљења, говора и изражавања. Неопходно ће бити одговорити и на друга питања.

Ако ваш одговор на ова питања буде **негативан** и ако ме огласите одговорним, најмање што могу да претпоставим је да ће се судије закључавати у своје кабинете увек када чују да је неко од новинара ушао у судску зграду, или ће хитати код мобилног оператера да мењају број телефона, кад год их новинари позову. Самим иницирањем овог поступка, мислим да су подносилац дисциплинске пријаве, али и дисциплински тужилац, прихватањем исте, добрим делом, већ постигли ове ефекте.

Понекад дође тренутак када требамо да се уздигнемо и смогнемо професионалну и унутрашњу снагу да се супротставимо и останемо на страни онога у шта смо се заклели ступајући на ову часну, али уједно одговорну и тешку функцију. Сматрам да сам то учинио бранећи своју одлуку, што чиним и данас пред вама.

Зато, господо судије, **предлажем** да **одбијете предлог** дисциплинског тужиоца.

Ја ћу вашу одлуку, као професионалац прихватити, каква год буде била. Посебно се захваљујем на пажњи и што сте ми омогућили да несметано све ово изнесем, а свом заступнику, поштованој колегиници, на изузетно стручном и колегијалном заступању, која ми је и са људске стране помогла да лакше прођем кроз овај до сада мој најтежи поступак.

Ово је била моја завршна изјава.

Иако нисте прихватили да изведете тај СМС, завршићу како сам себи обећао:

"Као судија остајем при својој одлуци" !

25. октобар, 2014. год.

Судија Владимир Вучинић, Мс.